

FEKETE ISTVÁN
Októberi emlékek – részlet

Október!

A Szamos holtága olyan, mint a tükör, melyre ráleheltek. A parton silány kukoricaszárat zörget a szél, és a kint felejtett napraforgón cinkék tornásznak. Valahol messze mintha a Meszes látszana.

És a levegőben a Szamosnak, Erdélynek őszi lehellete. A hervadásnak, álomra készülődésnek, füstnek, erdőnek, avarnak, víznek hűvös illata, amit holtában sem felejt el az ember.

Lopakodunk a Szamos felé. Két-három csapat csörgőréce úszkál a holtágon, és már megosztottunk rajtuk. Jobb szélső csapat az enyém, középső Onucé, a vadóré, bal szélső Pali öcsémé. A kacsák háromszáz lépésen vannak szétszórva, így mi száz-száz lépésre megyünk egymástól.

A part meredek és magas, a víz nem mély. Egyszerre érünk a vízhez, és majdnem egyszerre szólalnak meg a puskák. Az én egyik kacsám visszaesik, a másik túl a partra. Tölteni nincs idő, mert a kacsák felcsavarodnak az égbe...

Pali már vetkőzik. Onuc egy hosszú póznával kotorja ki a maga kacsáját, én pedig a fejem vakarom. A két kacsa mégiscsak két kacsa, de október van, s a víz... brrr... szóval a reuma se kutya. Nekem pedig egy havasi hűlésem még a derekamban van.

Pali már megy a kacsáiért.

Nézni se jó!

– Nem hideg, te?!

– Nem – ordítja vissza –, központi fűtést vezettek be alája...

Onuc nevet.

– Domnu kapitány mérges...

Közben Palinak az egyik kacsája feléledt, és most bújócskát játszanak.

– Gyere ide, lódd agyon!

Odaszaladtam, meglőttem a kis kacsát, és öcsém trappolt ki a vízből. Ledobta a kacsákat, reszketett, mint a nyárfalevél, míg én zsebkendővel ledörzsöltem.

– Öltözz gyorsan, aztán rohanjunk, mert halálos nyavalyát szedsz össze...

– Nem hideg – dohogott –, nem hideg... Ilyen marhaságot is csak te tudsz kérdezni!

És rohantunk a vadászház felé, mert Onuc közben gázlót talált, s az én kacsáimat is összeszedte.

A kacsákat napraforgóolajban sütöttük meg, és míg Onuc a kacsákkal mesterkedett, úgy álltunk körülötte, mint az éhes vizslák.

Meg is ettük mind az ötöt, és a kis kacsákat „Érmelléki”-vel öntözgetve elborongtunk Erdély múltján és jövőjén.

A kályhában pattogott a tűz, künt hallgatott az erdő, és ajtónk előtt bocskorban settenkedett az erdélyi ősz.

Október!

Szomorú ködöt szítál az eső, s a köd mögött az enyészet sziszeg, melyből – hittel hiszem! – vér és élet születik.

Október van.

Ősz van.

Most jött a hír, hogy Pali öcsém elesett...

*

(részlet ;Fekete István - Októberi emlékek, forrás : Erdei utakon, 1987)